



אבראר, בת 15, נפצעה מרסיסים. "כשהבית שלי הופצץ ונהרס, שניים מאחי נהרגו ואח שלישי נפצע. רסיס פגע בעיני הימנית וגרם לפגיעה בראייה ולדמיעה מתמדת." צילום: יוניסף

## מעשי איבה ברצועת עזה ובישראל | עדכון בזק מס' 161

03 במאי 2024

עדכון הבזק של משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים בשטח הפלסטיני הכבוש מתפרסם מדי יום שני, רביעי ושישי, וכולל עדכון על הגדה המערבית בכל יום רביעי. העדכון הבא יתפרסם ב-6 במאי.

### דגשים עיקריים

- פעולה קרקעית בעזה תיצור "קטסטרופה על גבי קטסטרופה", מזהיר יוניסף, ומדגיש את המחיר הבל-ישוער שהמלחמה גובה מילדים.
- ב-29 באפריל הודיעה רשות המים הפלסטינית על חידוש שאיבת המים דרך קו המים אל-מונטאר, לאחר שהיה מושבת לחלוטין במשך 200 יום. הקו יכול לשרת כ-300 אלף בני אדם בעיר עזה.
- ארנון Médecins Sans Frontières מדיווח כי ההגבלות על הכנסת אספקה רפואית לעזה נמשכות.
- אומדן משותף של הנציבות הכלכלית והחברתית של האו"ם למערב אסיה ותוכנית הפיתוח של האו"ם מצביע על האטה של יותר מ-20 שנה בפיתוח האנושי בעזה.

### עדכונים – רצועת עזה

- נמשכים הדיווחים על הפגזות ישראליות מן האוויר, היבשה והים ברחבי מרבית של רצועת עזה, הגורמות להרג של אזרחים נוספים, לעקירה ולהרס בתים וסוגים אחרים של תשתית אזרחית.
- בפגישה עם העיתונות** שהתקיימה ב-30 באפריל הזהיר מזכ"ל האו"ם אנטוניו גוטרש מפני השלכות "מזעזעות" ו"חמורות" שיהיו למתקפה צבאית אפשרית על רפיח. כן הביע גוטרש את חרדתו לנוכח דיווחים על קברי אחים שהתגלו בעזה, לרבות בבתי החולים א-שיפא וא-נאסר, וקרא למתן גישה מיידית לחוקרים בינלאומיים עצמאיים, מומחים לעניינים פורנזיים "שיקבעו מה היו הנסיבות המדויקות שבהן קיפחו מאות פלסטינים את חייהם ונקברו, או נקברו מחדש." מזכ"ל האו"ם הדגיש כי המצב "מחמיר מדי יום ביומו", למרות ההתקדמות שנעשתה לאחרונה בהכנסת יותר סיוע לעזה; על מנת למנוע "רעב המוני מעשה ידי אדם שהוא לחלוטין בר-מניעה", חזר המזכ"ל על קריאתו "לרשויות הישראליות להרשות ולאפשר גישה בטוחה, מהירה ובלא מכשול עבור סיוע ועובדים הומניטריים, לרבות אונר"א, בכל רחבי עזה."
- לדברי משרד הבריאות בעזה, בין שעות אחר הצהריים של 1 ו-3 במאי נהרגו בעזה 54 פלסטינים, ו-102 פלסטינים נפצעו, בהם 26 הרוגים ו-51 פצועים ב-24 השעות האחרונות. לדברי משרד הבריאות בעזה, בין 7 באוקטובר 2023 ל-3 במאי 2024 נהרגו בעזה לפחות 34,622 פלסטינים, ו-77,867 פלסטינים נפצעו.
- להלן כמה מהתקריות הקטלניות ביותר שאירעו בין 30 באפריל ל-1 במאי:
  - ב-30 באפריל, בשעה 21:00 בערך, נהרגו על פי דיווחים שלושה פלסטינים, בהם ילד, בפגיעה בדירה במחנה הפליטים א-נוסייראת.
  - ב-30 באפריל, בשעה 22:25 בערך, נהרגו על פי דיווחים שני ילדים פלסטינים, בפגיעה בבית במחנה הפליטים א-שבורה בדרום רפיח.
  - ב-1 במאי, בשעה 21:40 בערך, נהרגו על פי דיווחים שישה פלסטינים, ובני אדם אחרים נפצעו, בפגיעה בבית באזור א-זהרא, מדרום לעיר עזה.
- בין שעות אחר הצהריים של 1 במאי ל-3 במאי לא דווח על חיילים ישראלים שנהרגו בעזה. לדברי הצבא הישראלי, נכון ל-3 במאי נהרגו בעזה מאז תחילת המבצע הקרקעי 262 חיילים, ו-1,605 חיילים נפצעו. בנוסף, בישראל נהרגו יותר מ-1,200 ישראלים ואזרחים זרים, בהם 33 ילדים, רוב רובם ב-7 באוקטובר. להערכת הרשויות הישראליות, נכון ל-3 במאי 133 ישראלים ואזרחים זרים עדיין מוחזקים בשבי בעזה, נתון הכולל גם הרוגים שגופותיהם מוחזקות בעזה.

- ב-1 במאי **דיווחה** הוועדה להגנה על עיתונאים (CPJ) כי תיעדה 25 מקרים שבהם נעצרו עיתונאים בשטח הפלסטיני הכבוש. בנוסף על דיווחים על עיתונאים פצועים או נעדרים, חוקרת הוועדה להגנה על עיתונאים גם את ההרג של 97 עיתונאים ועובדי אמצעי תקשורת בעזה מאז 7 באוקטובר, פרק זמן שאותו **כינתה** "התקופה הקטלנית ביותר עבור עיתונאים" מאז החלה הוועדה באיסוף נתונים, בשנת 1992. לדברי משרד התקשורת הממשלתי בעזה, מאז תחילת מעשי האיבה נהרגו בעזה 141 עיתונאים ועובדי אמצעי תקשורת פלסטינים, 70 נפצעו ולפחות 20 נעצרו.
- ב-2 במאי שחררו הרשויות הישראליות במעבר כרם שלום 64 בני אדם מעזה שנעצרו, **דיווחה** רשות הגבול והמעברים הפלסטינית. לדברי אותו מקור, אחד העצירים היה מת ואדם נוסף היה פצוע במצב קריטי. ב-1 במאי, לרגל יום העבודה הבינלאומי, דיווחו שלושה מוסדות פלסטיניים המכסים ענייני אסירים בהודעת משופת לעיתונות כי על סמך נתונים של משרד העבודה הפלסטיני, מתוך 10,300 עובדים מעזה ששהו בישראל לצורכי עבודה ב-7 באוקטובר, 3,200 שוחררו במעבר כרם שלום בחודש נובמבר 2023, 6,441 גורשו לנדה המערבית, ו-1,000 עדיין נעדרים. המוסדות ציינו כי הרשויות הישראליות סירבו למסור מידע על העובדים הנעדרים, מלבד הודעה על נוכחותם של שני מחנות מעצר צבאיים ליד באר שבע וירושלים. ב-2 במאי הודיע משרד הבריאות בעזה כי ראש המחלקה האורתופדית במתחם הרפואי שיפא, ד"ר עדנאן אל-בורש, שהיה עצור בידי כוחות ישראלים מאז דצמבר 2023, מת בכלא ישראל.
- מנכ"לית יוניסף, קתרין ראסל, **הזהירה** ב-1 במאי כי פעולה קרקעית ברפיח "תגרום לקטסטרופה על גבי קטסטרופה", והדגישה את "המחיר הבל-ישוער" שהמלחמה גובה מילדים, המהווים 47% מאוכלוסיית עזה. לדברי יוניסף, ברפיח דחוסים כעת כ-600 אלף ילדים, שכמעט כולם "פצועים, או חולים, או לוקים בתת-תזונה, מוכי טראומה או חיים עם מוגבלויות". דובר יוניסף נ"ים אלדר, דיווח על שלושת הביקורים שלו ביחידת הטיפול הנמרץ בבית החולים האירופי ברפיח, **ותיאר** כיצד ראה באותה מיטה כמה ילדים, "שכל אחד מהם הגיע לאחר שפצצה ריסקה את ביתו, ילדים שכל אחד מהם נוסס למרות מאמציהם הכבירים של הרופאים". באל-מואסי **הדגישה** האחות הפדיאטרית בקי פלאט את הכאב הפיזי והמצוקה הפסיכולוגית של ילדים פצועים ביחידת רפואת החירום שהקים ארגון Save the Children; לדברי פלאט, הדרך להחלמה ארוכה וקשה, לנוכח מחסור במשככי כאבים יעילים, בטיפול שיקומי ובמתקנים כמו כיסאות גלגלים וגפיים תותבות.
- רק 12 מתוך 36 בתי החולים בעזה מתפקדים כעת; אלה כוללים שני בתי חולים בצפון עזה, שלושה בעזה, שניים בדיר אל-בלח, שניים בח'אן יונס ושלושה ברפיח. על פי **הניתוח** האחרון של ארגון הבריאות העולמי וכוח המשימה לענייני בריאות, המתקנים שעדיין מתפקדים פועלים בקיבולות מוגבלות, מוצפים במטופלים ומתמודדים עם חוסרים קריטיים בדלק, תרופות, אספקה ואנשי סגל. בנוסף, שישה בתי חולים שדה, כולם מדרום לנחל עזה, תפעוליים באופן מלא, ו-70% ממרכזי הרפואה הראשונית ברחבי עזה עדיין אינם שמישים. למרות מגבלות הגישה המונעות את הרחבת הסיוע בצפון עזה, ארגונים שותפים לכוח המשימה לענייני בריאות עושים את כל הניתן לספק שירותי בריאות חיוניים ולשקם שירותים, ולו מינימליים, במתקנים שנפגעו, לרבות בית החולים א-**נאסר**. ב-2 במאי **הודיע** חיל הרפואה הבינלאומי (IMC) על תוכנית להקמת בית חולים שדה שני, ובו 42 מיטות אשפוז, ליד דיר אל-בלח, על מנת להרחיב שירותי רפואה ראשונית וכן שירותי רפואת מין, פיריון, וילדות וילדים. בית חולים השדה הקיים של חיל הרפואה הבינלאומי באל-מואסי שבמעבר רפיח תמך מאז הקמתו בינואר ב-53,502 בני אדם, ונכון ל-24 באפריל בוצעו בו 1,400 ניתוחים. ב-2 במאי **דיווחה** גם אגודת הסהר האדום הפלסטיני על הולדתו של התינוק הראשון במחלקת היולדות שזה עתה נפתחה מחדש בבית החולים אל-אמל, בח'אן יונס.
- בעזה נצפתה לאחרונה התקדמות נוספת בגישה למוזן, למים ולמתקני תברואה, במקביל לדיווחים על המשך ההגבלות על הכנסת אספקה רפואית.
  - ב-29 באפריל **הודיעה** רשות המים הפלסטינית על חידוש שאיבת המים דרך קו המים אל-מונטאר "מקורות", לאחר 200 ימים שבהם היה מושבת ותיקונים נרחבים שנעשו בו. קו זה, היכול לשרת כ-300 אלף בני אדם בעיר עזה, הוא קו המים הישראלי השלישי המחדש את פעולתו לאחר השבתתם של שלושת הקווים באוקטובר 2023. עיריית עזה הודיעה למשרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים כי הודות לחידוש שאיבת המים נהנות כעת ארבע שכונות בעיר עזה - א-זייטון, א-דראג', א-סברה וא-תופאה - מאספקת מים. לדברי כוח המשימה לענייני מים, תברואה והיגיינה, נכון ל-30 באפריל תפוקת המים ברחבי עזה הינה כ-77 אלף מטר רבוע ביום, נתון המייצג כ-20% מכלל תפוקת המים בעזה לפני מעשי האיבה האחרונים.
  - ב-1 במאי דיווחה תוכנית המזון העולמית כי אחרי חודשים של גישה מוגבלת היא בונה קיבולת אחסון בח'אן יונס. באותו יום הונסה לעזה, בהעברה בשיטת גב-אל-גב במעבר ארז, שיירת סיוע הומניטרי מירדן שכללה חבילות מזון, סוכר, אורז, תוספי מזון ואבקת חלב, זאת לאחר שעברה בדיקת על ידי רשויות ישראליות בגשר אלנבי בלבד. מרגע שנכנסו לעזה, משאיות מקומיות שעליהן הועמס הסיוע הוסטו על ידי חמושים לעבר מתחמי או"ם לא שלא יעזו לפריקת הסיוע. נכון ל-3 במאי הגיעו כל המשאיות לשני מתחמי האו"ם הייעודיים וחלוקת הסיוע מתנהלת כעת. תוכנית המזון העולמית אמרה כי היא מוכנה להרחיב את הסיוע במוזן לצפון עזה, והדגישה כי "כדי למתן את נזקיהם של שישה חודשי הרעבה דרושה הזרמה של אספקת מזון [יחד עם] גישה בטוחה ומתמשכת... שתישמר לאורך זמן".
  - ב-2 במאי **דיווחה** חברת המים של עיריית חוף עזה כי חיברה בהצלחה גנרטור בהספק של 250 קילו-ואט, שאותו סיפקו הרשויות המצריות, למתקן טיהור השפכים ברפיח. חיבורו אפשר להפעיל מחדש את מערכת השאיבה של המתקן, שהודות לה נמנעו הן זרימת שפכים לעבר הגבול המצרי והן סכנות בריאותיות אפשריות באזורים המאוכלסים במאות אלפי עקורים החיים ליד הגבול עם מצרים. בהתפתחות הקשורה לכך, ב-2 במאי **הזהירה** עיריית עזה מפני סכנה אפשרית של הצטברות שפכים בבריכת אגירת מי הגשמים בשכונת א-שייח' רדאן שבצפון העיר עזה, בשל מחסור בחשמל, אספקת דלק מוגבלת ונזק לשלושת מתקני שאיבת השפכים העיקריים.
  - ב-1 במאי **דיווח** ארגון Médecins Sans Frontières כי היכולת להכניס לעזה ציוד ביו-רפואי, כמו מחוללי חמצן, נותרה מוגבלת ביותר, מחוללי חמצן מסננים את האוויר שסביבם כדי לספק למטופלים חמצן טהור, והם חיוניים עבור ילדים הסובלים מתת-תזונה ולוקים באנמיה, יילודים עם קשיי נשימה פולציים שאיבדו דם בכמות גדולה. גם בקשות של ארגון Médecins Sans Frontières להכניס לעזה מגוון סוגים של אספקה רפואית, מסורתי אולטרסאונד ועד לדפיברילטורים חיצוניים, גנרטורים ותמיסות נתרן-כלוריד לעירי, החיוניות למתן נוזלים למטופלים ולדילול תרופות, עדיין ממתנות לאישור. לדברי Médecins Sans Frontières, בקשות מסוג זה נדחו שוב ושוב על ידי הרשויות הישראליות, וגם כשאישור עבר בממוצע חודש מרגע שמטען הומניטרי הגיע למצרים ועד לרגע כניסתו לעזה, כשבדרך עברה האספקה שורה של תהליכי בדיקה. אם פריט יחיד נפסל במעבר ניצנה, "המשלוח כולו נפסל ומוחזר לרפיח, ושם התהליך הממושך מתחיל מהתחלה", הוסיף ארגון Médecins Sans Frontières. הארגון הדגיש את היעדר הבהירות והעקביות ביחס למה שמותר להכניס לעזה, וציון כי אותם פריטים מאושרים לעיתים נפסלים בפעמים אחרות. באפריל אישרו הרשויות הישראליות הכנסת מקררים ומקפיאים לאחסון תרופות רגישות-טמפרטורה, שאת בקשת האישור עבורם הגיש ארגון Médecins Sans Frontières בנובמבר, וכעת הם צפויים להגיע לעזה במאי.
- בין 27 באפריל ל-2 במאי אפשרו הרשויות הישראליות 35% (8 מתוך 23) משלחות הסיוע ההומניטרי לצפון עזה, 52% (12 משלחות) עוכבו, שתי משלחות נענו בסירוב ומשלחת אחת בוטלה. בנוסף, במהלך אותה תקופה אפשרו הרשויות הישראליות 66% (14 משלחות) מתוך 21 משלחות סיוע הומניטרי לאזורים בדרום עזה שהגישה אליהם מצריכה תיאום, שלוש משלחות עוכבו, וארבע משלחות נענו בסירוב. המכשולים כוללים בעיקר משכי המתנה ארוכים קודם ליציאה ועיכובים במחסומים ישראליים בכבישי סלאח א-דין וא-רשיד, בדרך לצפון עזה וחזרה לדרום. ב-29 באפריל נאלצה משלחת סיוע אחת להמתין בסך הכול **תשע שעות** בדרכה לצפון וחזרה אל רפיח, בשל נוהלי אבטחה מוגברים במחסום ולחימה מתמשכת בין ארגונים פלסטיניים חמושים לכוחות ישראליים ליד המחסום.

- ב-2 במאי פרסמו תוכנית הפיתוח של האו"ם והנציבות הכלכלית והחברתית של האו"ם למערב אסיה את ממצאי [האומדן](#) המהיר הראשוני השני של ההשלכות המקרו-כלכליות והחברתיות של המלחמה בעזה לאחר שישה חודשים, בלויית תחזיות לתרחישים לשבעה, שמונה ותשעה חודשים, האומדן, שבהכנתו שימשו כלים אנליטיים שונים כמו תמונות לוויין, חוזה כי אם המלחמה תתארך לתשעה חודשים, אובדן התוצר המקומי הגולמי (תמ"ג) בשנת 2024 עלול להגיע ל-29%, עם הפסד כולל בסך 7.6 מיליארד דולר, לעומת ההערכה הנוכחית של הלשכה הפלסטינית המרכזית לסטטיסטיקה, שהינה 25.8%. יתרה מכך, שיעור העוני ברחבי מדינת פלסטין צפוי להכפיל עצמו ויותר, להגיע ל-60.7% בחודש התשיעי ולדרדר 1.86 מיליון בני אדם נוספים לעוני. על פי ממצאי האומדן, כל ארבעת התרחישים מצביעים על האטה של יותר מ-20 שנה בפיתוח האנושי בעזה, ושל 13 עד 16 שנים בגדה המערבית. מוכ"לית הנציבות הכלכלית והחברתית של האו"ם למערב אסיה, רולה דאשטי, [אמרה](#) בהתייחס לממצאים האלה: "אומדן זה חוזה כי עזה תהפוך תלויה לחלוטין בסיוע חיצוני בהיקף שכמותו לא נראה מאז 1948, משום שהיא תיוותר בלא כלכלה מתפקדת, או כל אמצעי ייצור, קיום עצמי, תעסוקה או יכולות סחר". לדברי אכים שטיינר, מנהלן מטעם תוכנית הפיתוח של האו"ם, אובדנים חסרי תקדים אלה "יאיצו משבר פיתוח חמור, המסכן את עתידם של דורות רבים."

• מימון

- ב-17 באפריל פרסם ארגון הגג של גופי הסיוע בשטח הפלסטיני הכבוש [פניית בקו](#) חדשה לשטח הפלסטיני הכבוש, המבקשת לגייס בין אפריל לדצמבר 2024 2.8 מיליארד דולר, למתן מענה לצרכים הקריטיים ביותר של 2.3 מיליון בני אדם בעזה ו-800 אלף בני אדם בגדה המערבית, לרבות ירושלים המזרחית.

- [הקרן ההומניטרית לשטח הפלסטיני הכבוש](#) מנהלת 118 מיזמים מתמשכים בסך הכול, בשווי כולל של 72.5 מיליון דולר, לטיפול בצרכים הדחופים ברצועת עזה (85%) ובגדה המערבית (15%). לאור פניית הבוק המעודכנת הקצתה הקרן ההומניטרית 22 מיליון דולר נוספים לחיזוק של מיזמים מתמשכים מתועדפים במימון הקרן ההומניטרית בעזה. מאז 7 באוקטובר גייסה הקרן ההומניטרית לשטח הפלסטיני הכבוש ממדינות חברות באו"ם ומתורמים פרטיים תרומות בסך 90 מיליון דולר, שיועדו לתוכניות סיוע ברחבי עזה. סיכום של הפעילויות והאתגרים של הקרן ההומניטרית לשטח הפלסטיני הכבוש במרס 2024 זמין לקריאה מקוונת [בקישור](#) זה, והדוח השנתי לשנת 2023 של הקרן ההומניטרית לשטח הפלסטיני הכבוש זמין לקריאה מקוונת [כאן](#). תרומות פרטיות מתקבלות ישירות באמצעות [הקרן ההומניטרית](#).

לעדכון בדבר צרכים הומניטריים ומענה על פי כוחות משימה לתקופה שבין 22 ל-28 באפריל, ראו [עדכון צרכים וסוגי מענה הומניטריים: 22-28 באפריל](#), המתעדכן במהלך השבוע כך שישקף תכנים חדשים.

## הגבלות גישה על מפת הסיוע ההומניטרי



5 km

**Legend**

- High Risk Areas (shooting and shelling)
- High Risk Areas (breakdown in civil order)
- Partially Open Road for Humanitarian Aid
- Accessible Road for Humanitarian Aid
- Israeli Military Road
- Israel: Checkpoints (frequent, unpredictable closures)
- Open Crossing Point for Goods/People
- Partially Open Crossing Point for Goods
- Holding Point